

N:o 29.

Ank. till Riksd. kansli den 27 april 1907, kl. 7 e. m.

Andra Kammararens tredje tillfälliga utskotts utlåtande n:o 5, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ändring i gällande föreskrifter med afseende på saltsjöfisket vid kusterna af Blekinge, Skåne, Halland samt Göteborgs och Bohus län.

Till utskottets behandling har blifvit hänvisad en af herr *N. E. Lindberg* väckt motion, n:o 211, hvaruti han hemställer, att Riksdagen måtte besluta i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t vidtaga sådan ändring af Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse den 2 juni 1882:

att fiskebåt, som utgår på fiske i Östersjön och Kattegat, må tillåtas medtaga proviant åt medföljande manskap för högst tolf dagar, och att fiskebåt, som utgår på fiske i Öresund, må tillåtas medtaga proviant åt medföljande manskap för högst fyra dagar,

att bestämmelsen om fiskares skyldighet att låta påteckna fiskepass må lämpligen förändras, så att han må varda därifrån befriad vid tider och platser, där ingen tullbevakningspersonal befinnes i tjänstgöring, samt

att, då fiskare landlägger vid svensk kust för lossning eller eljest, honom åligger att genast anmäla sig hos närmaste tulltjänsteman för visitation.

Till stöd för motionen har anförts följande:

»I Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse af den 2 juni 1882 angående vissa föreskrifter i afseende å saltsjöfisket vid kusterna af Blekinge, Skåne,

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 29 Häft. (N:o 29.)

Halland samt Göteborgs och Bohus län förekomma bland andra följande bestämmelser:

»— — — — — att fiskare, som icke är inskränkt hvad svenska kusten angår till visst lossnings- eller försäljningsställe och som äger anlöpa jämväl främmande lands vid Östersjön eller Nordsjön belägna hamnar, där full bevakning eller svensk konsulartjänsteman finnes anställd, icke under någon förevändning äger att vid dessa resor befatta sig med seglation i annat ändamål än fiskfångst och fångstens föryttande, samt att han således må under fiskepasset innehafva och föra endast sin fiskredskap, färsk eller saltad fisk af tullfri beskaffenhet samt salt för fiskens insaltning; hvaremot, om fiskaren vill till in- eller utrikes ort föra andra varor, han har att ställa sig därför i allmänhet gällande bestämmelser till efterlefnad;

— — — — — att, där fiskare anlöper främmande hamn vare sig för lossning eller af annan anledning, han skall, utom iakttagande af hvad enligt det främmande landets lagar honom åligger, förse sig med ett af tullförvaltningen på platsen eller där anställd svensk konsulartjänsteman å fiskepasset tecknad intyg om tiden för hans ankomst och afgang samt huruvida han anländt eller afgått i barlast eller med last af endast sådana varor, som efter hvad ofvan sägs må under fiskepass föras;

att fiskare, som bryter mot dess föreskrifter, skall, utom särskildt ansvar enligt gällande tullstadga för oloflig varuinförsel, där sådant äger rum, böta, första gången från och med fem till och med femtio kronor, och om han oftare besträdes med dylik förseelse från och med tio till och med etthundra kronor.»

Dessa föreskrifter äro naturligtvis tillkomna i syfte att åstadkomma nödig kontroll öfver de fiskare, som idka fiske i de till våra närmaste grannland gränsande fiskevatten, så att icke därvid olofligt införande af tullpliktiga varor må äga rum vid våra egna eller grannländernas kuster.

Det vill likväl synas, som om någon ändring skulle vara önskvärd och möjlig i ofvan anförda bestämmelser, utan att dessa därigenom förlore sin kontrollerande uppgift, då de faktiskt visat sig i sitt nuvarande skick vara till stort men för den fiskeriidkande befolkningen i ofvan nämnda farvatten.

Hvad den först anförda punkten angår, så innehåller denna tydligt förbud för fiskare att föra annat än »sin fiskredskap, färsk eller saltad fisk af tullfri beskaffenhet samt salt för fiskens insaltning».

Om proviant för fiskaren och hans medhjälpare innehåller bestäm-

melsen inga föreskrifter, hvarför härom ofta uppstått meningskiljaktigheter mellan fiskare och vederbörande tulluppsyningsmän.

Visserligen är det ju i de flesta fall kortare fisketurer, som fiskarena vid dessa kuster företaga, och hafva de därvid icke behof af något större proviantförråd, men det händer ändå ganska ofta, att utfärder företagas, som äro ämnade att räcka i flera dagar och hvarvid ett större proviantförråd är nödvändigt. Om en sådan fiskeutfärd af en eller annan orsak blir afbruten, innan det medhafda förrådet tagit slut, är fiskaren vid hemkomsten mycket lätt utsatt för misstanken att hafva gjort sig skyldig till smugglingsförsök. Sådana fall hafva inträffat och synas bäst kunna förekommas därigenom, att det medgifves fiskare rätt att vid utgåendet innehafva af tullbetjänt kontrolleradt proviantförråd för visst antal dagar.

Bestämmelsen om fiskares skyldighet att vid utgåendet från utländsk hamn låta verkställa påteckning af medhafdt fiskepass är likaledes af den art, att det för fiskaren medför betydliga olägenheter och besvär, i synnerhet för dem, som idka fiske i sundet mellan skånska kusten och Danmark. Det händer nämligen ganska ofta, att den fiskare, som på kvällen satt sitt fiskegarn i sundet, utaf en eller annan anledning nödgas gå i land å någon plats på danska kusten för att där invänta den tid på natten, då den blifvande fångsten skall upptagas. Dansk tullkammartid vid en del mindre landningsplatser infaller emellertid mellan solens upp- och nedgång, hvarför det i de flesta fall är *omöjligt* för fiskaren att efter kvällens inbrott påträffa någon tullbevakningspersonal, som är villig att verkställa den i fiskepasset föreskrifna påteckningen.

Då nu ett längre dröjsmål kan medföra förlust eller förstörande af fångst och fiskredskap eller därigenom lämpligt tillfälle till afyttring af fångsten kan gå förloradt, nödgas ofta fiskaren att i strid med gifna bestämmelser afgå från dansk hamn utan att hafva fått påtecknad sitt fiskepass, utsättande sig därvid för risken att i fall af upptäckt blifva pålagd det straff, lagen i så fall stadgar.

Ett sådant förhållande, som nödgas en i allt annat laglydig befolkning att lefva så att säga på kant med lagen, och som därför lätt kan förorsaka vanvördnad och minskad respekt för gifna föreskrifter, synes mig därför vara i stort behof af en förändring, hvilken enligt min åsikt kunde åstadkommas på det sätt, att ifrågavarande bestämmelse om fiskares skyldighet att sig själf anmäla ändras så, att han blefve därifrån befriad vid tider och platser, där ingen tullbevakningspersonal befinner sig i tjänstgöring, med bibehållen rätt för tullbevakningspersonal att när och hvar

som helst anställa undersökning af för smugglingsförsök misstänkt fiskebåt.»

Då det för bedömande af den föreliggande frågan syntes utskottet viktigt att lära känna kungl. generaltullstyrelsens åsikt i saken, har utskottet från sagda styrelse begärt och erhållit följande yttrande:

»För att bereda utveckling åt saltsjöfisket har genom nådiga kungörelsen den 2 juni 1882 med fiskepass försedda fiskefartyg medgifvits i seglationshänseende väsentliga friheter, hvilka åter betingat vissa inskränkingar i rättigheten att i fartygen föra varor. Härutinnan innehåller kungörelsen förbud för fiskare att i fartygen föra andra varor än sin fiskredskap, färsk eller saltad fisk af tullfri beskaffenhet samt salt för fiskens insaltning. Detta förbud innebär alltså hinder för fiskare, som icke vill underkasta sig tullstadgans föreskrifter, att idka fraktfart eller med fartygen införa å utrikes ort intagna proviantvaror af tullpliktig beskaffenhet.

Då motionären söker göra gällande, att berörda förbud jämte den i kungörelsen inrymda föreskriften om skyldighet för fiskare, som besöker främmande hamn, att uppvisa fiskepasset hos vederbörande myndighet för påteckning, bland annat, huruvida han anländt eller afgått i barlast eller med last af endast sådana varor, som må under fiskepass föras, tillkommit i syfte allenast att förekomma olofflig varuinförsel, torde böra erinras, att omförmälda föreskrifter tillkommit äfven för kontroll däröfver, att fraktfart ej oloffligen idkas.

Vidare påstår motionären, att i fråga om proviant för fiskare och hans medhjälpare ofta uppstått meningsskiljaktigheter mellan fiskare och vederbörande tullbetjante. Häremot hafva de myndigheter, hvilkas verksamhet närmast beröres af ifrågavarande föreskrifter, i infortrade utlåtanden genmält, att vid fiskares afresa sådan meningsskiljaktighet icke kunnat förekomma, då kungörelsen icke lägger hinder i vägen för fiskare att medtaga för resan erforderlig proviant, samt att vid fiskares återkomst från fiskeresä meningsskiljaktighet uppstått endast då grundade skäl icke saknats för misstanken, att därvid medförd proviant i utlandet ombordtagits.

Då af berörda utlåtanden samt hvad styrelsen i öfrigt erfarit de hittills i förevarande afseende tillämpade föreskrifter visat sig ändamålsenliga utan att för fiskerinäringen medföra större olägenhet än som för beredande af den ur tullverkets synpunkt erforderliga kontroll är oundgänglig, kan styrelsen icke finna de af motionären ifrågasatta lindringar i dessa föreskrifter för närvarande erforderliga.

Därest likväl framställning i det i motionen antydda syfte, som, oafsedt ordalydelsen i motionärens hemställan, torde afse dels rätt för fiskare att tullfritt återinföra öfverskott af vid utresan medhafd proviant, dels befrielse för honom att under vissa angifna omständigheter i främmande hamn uppvisa fiskepasset för föreskrifven påteckning, anses böra af Riksdagen göras, tillåter styrelsen sig framhålla följande synpunkter, som torde förtjäna att därvid beaktas.

För möjliggörande af nyss antydda syfte, med bevarande så vidt möjligt af tullverkets säkerhet, erfordras enligt styrelsens åsikt, att fiskare, som ämnar företaga fiskeresan, omedelbart dessförinnan anmäler sig hos närmaste tullbetjänt, hvilken det åligger att ej mindre kontrollera, att med resan ej åsyftas fraktfart eller med andra ord, att fiskaren i sin farkost ej intagit andra varor än proviant och öfriga i sagda kungörelse särskildt omnämnda varor, än äfven att efter uppvägning af den intagna för resan erforderliga provianten förteckna densamma å fiskepass eller annan handling samt vaka öfver att det sålunda kontrollerade proviantförrådet verkligen utföres, till förebyggande i möjligaste mån af att förrådet eller delar därpå återinföres och ersättes med å utrikes ort intagen proviant, som därefter i stället tullfritt införes. Tillika måste fiskaren vid återkomsten anmäla sig hos vederbörande tullbetjänt, som genom visitation öfvertygar sig om, att fiskaren ej heller då idkar fraktfart eller innehar annan proviant än återstoden af hvad vid afresan bevisligen intagits.

Genom nu antydda kontrollåtgärder torde föreskriften om uppvisande i främmande hamn af fiskepass kunna från svensk sida annulleras såsom i och för sig öfverflödig. Vid besök i Danmark eller Nederländerna är dock svensk fiskare enligt i nämnda länder gällande föreskrifter skyldig att vid anfordran uppvisa fiskepass.

Å andra sidan skulle samma kontrollåtgärder med nödvändighet medföra att å vederbörande orter kustbevakningen, som icke för ifrågasvarande ändamål får dragas från sin patrulleringstjänst, i betydande mån förstärkes genom upprättande af nya posteringar och ökning af personalen vid de redan befintliga.

Endast under förutsättning att Riksdagen befinnes villig att bevilja anslag till sålunda ökad kustbevakningspersonal synes fördenskull styrelsen ändringar i förevarande motions syfte kunna vidtagas.

Slutligen har styrelsen ansett sig böra fästa uppmärksamheten på behovet af särskilda bestämmelser i förevarande hänseende, därest genom

frilagersinstitutions införande möjlighet tilläfvventyrs skulle beredas fiskare att från frilager uttaga proviant.»

Utskottet har vidare hos kungl. landtbruksstyrelsen anhållit, att genom fiskeriintendenten i södra distriktet måtte införskaffas upplysningar i saken från fiskare bosatta uti detta distrikt. Efter att hafva besökt fisklägena Råå, Borstahusen och Limhamn har fiskeriintendenten rörande de uti motionen berörda förhållanden upplyst i hufvudsak följande: Motionsens förslag uti första punkten, att fiskebåt, som utginge på fiske i Östersjön och Kattegatt, måtte tillåtas medtaga proviant åt medföljande manskap för högst tolf dagar, och att fiskebåt, som utginge på fiske i Öresund, måtte tillåtas medtaga sådan proviant för högst fyra dagar, kunde icke anses af behovet påkalladt, enär det aldrig gjorts någon svårighet att ilandföra proviant, som fiskare medhaft eller annorstädes inköpt endast för resan. Endast då fiskare innehaft utländskt brännvin eller större partier af andra tullpliktiga varor, hade dessa tagits i beslag. En del fiskare befarade, att förslaget kunde för dem medföra olägenheter, då detsamma förutsatte, att den proviantmängd, som en båt medförde, skulle kontrolleras af tullbetjänt såväl vid utgåendet som vid återkomsten, medan någon kontroll vid utgåendet hittills icke ifrågakommit. Då kungörelsen af den 2 juni 1882 emellertid saknade bestämmelser om proviant, torde ett tillägg att fiskare skulle vara berättigad att hemföra från fiskefärd öfverblifven proviant måhända vara nödvändigt. Däremot hade vid ofvannämnda fisklägen uttalats stor tillfredsställelse öfver förslaget, att fiskares skyldighet att låta påteckna fiskepass måtte upphöra vid tider och platser, där ingen tullbevakningspersonal funnes i tjänstgöring. Denna skyldighet hade nämligen icke sällan vållat fiskare stora olägenheter icke allenast emedan det i de flesta fall vore omöjligt för fiskaren att efter kvällens inbrott påträffa någon tullbevakningspersonal, utan äfven emedan tullpersonalen i Danmark skulle uppgifva sig icke vara skyldig att verkställa dylik påteckning. Förslaget att då fiskare landlägger vid svensk kust för lossning eller eljest, honom skulle åligga att genast för visitation anmäla sig hos närmaste tulltjänsteman innebure enligt fiskeriintendentens åsikt icke någon ändring uti nu bestående förhållanden och föranledde därför icke något yttrande.

Hvad först beträffar frågan om tillåtelse för fiskebåt att vid fiskeresan medtaga nödig proviant åt medföljande manskap, synes det såväl af kungl. generaltullstyrelsens som af fiskeriintendentens uttalanden i saken framgå, att uttryckligt stadgande därom icke visat sig behöfligt. En del fiskare hafva ju till och med befarat, att ett sådant stadgande kunde komma att för dem medföra olägenhet.

I fråga om den föreslagna befrielsen i vissa fall från skyldighet att låta påteckna fiskepass är det ju helt naturligt, att hvarje fiskare önskar en sådan lättnad. Ett uttalande i denna riktning från fiskare bör därför icke i och för sig tillmätas allt för stor betydelse. Befrielse från sagda skyldighet medför ju nödvändigt kraf på ökade kontrollåtgärder för tullverkets säkerhet, och sådan ökad kontroll förutsätter helt visst förstärkning af kustbevakningen med nya posteringar. Vid sådant förhållande synes det utskottet, som om de fördelar, hvilka genom den ifrågasatta befrielsen för fiskare möjligen kunde ernås, icke gärna kunna vara så afsevärda, att de uppväga de kostnader och olägenheter, hvilka härigenom skulle för tullverket uppstå, och utskottet anser sig därför icke heller kunna hemställa om bifall till motionen i denna del. Motionens sista punkt innebär icke någon ändring i nu gällande föreskrifter och torde af sådan anledning icke förtjäna vidare beaktande.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer därför utskottet,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon
Andra Kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 26 april 1907.

På utskottets vägnar:

AXEL RUNE.